

- c) Miért lakik a mezőn az ürge, a vakond, az egér és nyul? Hogyan védekeznek ellenségeik ellen? (Hasonló ruhát vesznek magukra, mint a környezetük. Tényleg ők veszik magukra? A Teremtő gondossága!)

- III. Be gy a k o r l á s. a) Összefoglalás. (A táblára írt vezérszavak alapján). Melyek a legelőn, mezőn élő háziállatok, hogy nevezzük legelésző csoportjukat? Hogyan nevezzük őrzőjüket? Mi segít nekik az őrzésben? Melyek a mezőn élő vadállatok? Mit tudunk az ürgéről, vakondról, egérről, nyulról? Melyik a hasznos ezek közül? Melyek ellenségeik? Hogyan védekeznek ellenük?

1938. ÁPRILIS 3. HETE.

Olvasmánytárgyalás

II. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: Temetik a pintyökét c. olvasmány tárgyalása.

Nevelési cél: Ne kinozzuk a madarakat! (Még a károsakat sem!)

Szemléltetés: A pintyőke bemutatása.

Kapcsolás: Természeti és gazdasági ismeretek: kertünkben élő madarak, azok haszna. (Hernyóirtás).

Megfigyelésre utalás: Hogyan beszélnek a madarak?

Vázlat.

- I. Előkészítés. a) Hangulatkeltés. Történet a kis rab madárról, amelyet kalitkában tartottak. Hogy panaszkodott, rimázkodott szabadságáért. Egyszer egy pajtása szállt az ablakra. A rab madárka fölismerte régi pajtását s bánatában még egy utolsót énekelt, azután meghasadt kis szíve.
- b) Áthajlás az olvasmányra. Mennyi ellensége is van a kis madaraknak. Mi les rájuk? (A macska, hété, ragadozó madarak, máskor a gonosz gyermekek, akik kiszedik fészükéből tojásaikat, fiókáikat).
- c) Célkitűzés. Szomorú történetet ír le az író bácsi abban az olvasmányban egy kis pintyökéről, amelyet most olvasunk.
- II. Tárgyalás. a) Az olvasmány bemutatása.
- b) Az olvasmány által keltett élmények megbeszélése.
- c) Gondolatsoportonkénti tárgyalás.
A kis pintyőke reggel vígan ébredt, most ott fekszik hol-
tan ...
Nem tudni, mitől halt meg.

Reggel rendbehozta magát, ivott a hús forrásvízből.

Találkozott párjával.

Víg nótaszó mellett elrepültek.

Dél felé holtrafáradtam, betegem került vissza a kis pinyőke.

Megijedt családja hiába faggatta, nem tudott már szólni.

Leesett a fáról . . . meghalt . . .

Mérges bogyóba kóstolt? mérges legyet nyelt? vagy rossz emberek bántották?

A f ürge m ök ns szétviszi a hirt az erdőben: Meghalt a pinyőke!

A virágok összefognak s eltemetik maguk közé.

d) Az olvasmány tartalmának elmondatása.

e) Elmélyítés. Milyen fájdalma lehetett a kis pinyőke fióknak, szüleinek? (Utalás a gyermekek szülőire).

III. Összefoglalás. a) Az olvasmány elolvasatása.

b) Alkalmazás: ne bántátok, ne kinozzátok a kis madarakat!

1938. APRILIS 2. HETE.

Számolás és mérés

II. OSZTÁLY

A tanítás anyaga: A négyzet fogalmának megerősítése méréssel.

Nevelési cél: Pontos megfigyelésre szoktatás.

Szemléltetés: A zsebkendő, papírszalvéta.

V á z l a t.

I. Előkészítés. a) Számonkérés. A szélesség, hosszúság, a tanterem szélessége, hosszúsága stb. A négyzet fogalma, elnevezése, rajza.

b) Célkitűzés. Mérjük ma négyzeteket!

II. Tárgyalás. a) Mérjük le a zsebkendő 4 oldalát! Melyik a hossza? Melyik a szélessége? Egyezik-e ez a kettő? Mérjük tovább! Ez az oldal melyikkel egyenlő? (A hosszúsággal). Melyikkel még? (A szélességgel is). Mérjük le a negyedik oldalát is! Irjuk a táblára a kapott mértékszámokat! Mit tapasztalunk?

b) Mérjük meg éppen így a papírszalvéta 4 oldalát! Mit látunk? Szükséges-e a négyzetnek minden oldalát megmérni? Mit tudunk az egyes oldalakról?

c) A négyzet minden oldala egyenlő! Bizonyítás hajtogatással! Felezéssel, a sarkok hajtogatásával.

III. Összefoglalás. A négyzetnek minden oldala egyenlő. Ha lemérjük az egyik oldalt, meg kell-e mérni a többit is? Miért nem?